

Sygnatura akt VIII GC 595/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2014

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Starszy Sekretarz Sądowy Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2014 roku w Szczecinie

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko 1. Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w G.

2. G. Z.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 14.220,36 (czternaście tysięcy dwieście dwadzieścia 36/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2013;

II. zasądza od pozwanej G. Z. na rzecz powoda kwotę 262.220,51 (dwieście sześćdziesiąt dwa tysiące dwieście dwadzieścia 51/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2013 roku;

III. oddala powództwo w stosunku do pozwanego (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w G.;

IV. zasądza od pozwanej G. Z. na rzecz powoda kwotę 5000,00 (pięć tysięcy) złotych tytułem kosztów procesu;

V. stwierdza, że pozwana G. Z. ma prawo do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności wobec powoda w zakresie zasądzeń z punktów II. i IV. do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po zmarłym J. Z., na warunkach określonych w art. 1031 § 2 Kodeksu cywilnego;

VI. zasądza od powoda na rzecz pozwanego (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w G. kwotę 7.200,00 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 595/13

UZASADNIENIE

Powód W. P. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych G. Z. i (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w G. (dalej: (...)) kwoty 276.440,87 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 stycznia 2013 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana jest następcą prawnym J. Z., z którym powód zawarł umowę o wykonanie i montaż stolarki PCV i aluminiowej. Powyższa umowa była realizowana w ramach inwestycji prowadzonej przez (...) pod nazwą „Termomodernizacja w zakresie ścian, stropodachu, wymiany zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej” w ramach projektu „Termomodernizacja budynków (...) w G. z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii”. J. Z. zawiadomił (...) o wyborze podwykonawcy i zawarciu z nim umowy. Powód wykonał tę umowę a wykonane prace zostały poddane inwentaryzacji. Ich wartość wyniosła 284.407,11 złotych. J. Z. zmarł w dniu 24 marca 2012 roku, pozwana przyjęła po nim spadek z dobrodziejstwem inwentarza oraz

rozpoczęła działalność gospodarczą pod firmą PHU i (...) G. Z.. Pozwana zapłaciła powodowi jedynie kwotę 7.966,24 złotych. Zdaniem powoda zawarł on umowę o roboty budowlane, co oznacza, że (...) odpowiada solidarnie z pozwaną na podstawie art. 647¹ k.p.c.

Pozwana G. Z. wniosła o oddalenie powództwa w stosunku do niej w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwana przyznała, że powód zrealizował opisaną w pozwie umowę, że kwota zobowiązań na dzień śmierci J. Z. wynosiła 284.407,11 złotych, a na rzecz powoda uiściła kwotę 7.966,24 złotych. Wskazała, że złożyła do depozytu sądowego kwotę 73.884 złotych, którą uzyskała sprzedając odziedziczone po J. Z. pojazdy, a sprawa przyjęcia tej kwoty do depozytu nie została rozstrzygnięta. Pozwana powołała się na ograniczenie swojej odpowiedzialności wobec powoda do wartości ustalonego stanu czynnego spadku po zmarłym J. Z.. Wyjaśniła, że wobec tego, iż długi spadkowe przekraczają stan czynny spadku, jej odpowiedzialność będzie ograniczona, zaś stopień ograniczenia zależy od wyników postępowań sądowych, z innymi wierzycielami spadkodawcy.

Pozwany (...) wniosł o oddalenie w stosunku do niego powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Zdaniem (...) umowa zawarta przez powoda z J. Z. nie jest umową o roboty budowlane, należy stosować do niej przepisy o dostawie. Powód wykonał stolarkę okienną i drzwiową, co należy ocenić jako wytworzenie rzeczy oznaczonych co do gatunku. Z zawartej umowy nie wynika żeby montaż stolarki miał spowodować ingerencję w obiekt budowlany. (...) wskazał, że powód nie został zgłoszony jako podwykonawca w sposób wskazany w umowie zawartej pomiędzy nim i J. Z.. Zgodnie z tą umową projekt umowy z podwykonawcą powinien być przedstawiony Inżynierowi Kontraktu, który następnie przekazuje go inwestorowi. Inżynier Kontraktu nie otrzymał umowy zawartej przez powoda, co uniemożliwiło uzyskanie zgody inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą.

W piśmie procesowym z dnia 21 marca 2014 roku powód przyznał fakty dotyczące ograniczenia odpowiedzialności pozwanej G. Z., jako spadkobierczyni po J. Z.. Nie zakwestionował stanu czynnego spadku opisanego przez Komornika w protokole spisu inwentarza. Nie potwierdził jednak dokonanych przez pozwaną wyliczeń. Co do stanowiska (...) stwierdził, że pozwany ten miał pełną wiedzę o zawartej umowie, otrzymał jej projekt i nie zgłosił do niego żadnych zastrzeżeń.

W piśmie procesowym z dnia 24 października 2014 roku pozwana podniosła, że w tym dniu dokonała na rzecz powoda zapłaty kwoty 14.220,36 złotych.

Powód cofnął pozew co do kwoty 14.220,36 złotych i odsetek od niej i zrzekł się w tym zakresie roszczenia.

Ustalenia faktyczne i wskazanie dowodów.

J. Z. zawarł z pozwanym (...) w dniu 21 lipca 2011 roku umowę – Kontrakt nr 34/11, której przedmiotem było wykonanie robót polegających na realizacji zadania inwestycyjnego pod nazwą „Termomodernizacja w zakresie ocieplenia ścian, stropodachu, wymiany zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej „ w ramach projektu pod nazwą „Termomodernizacja budynków (...) w G. z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii”. Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy, jej część stanowiły Warunki Szczególne Kontraktu, Warunki Ogólne Kontraktu, Dokumentacja Projektowa oraz Oferta Wykonawcy. W § 3 ust. 3 umowy postanowiono, że inżynierem Kontraktu przy realizacji robót jest Przedsiębiorstwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

W myśl Klauzuli 4.4 (d) Warunków Szczególnych Kontraktu wykonawca (J. Z.) przedłożyć miał zamawiającemu (...), poprzez Inżyniera (Kontraktu), projekt umowy z podwykonawcą wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie. Inżynier w terminie 7 dni przekazać miał wniosek wraz z opinią do zamawiającego. Jeżeli zamawiający nie zgłosiłby na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, w terminie 14 dni od daty przedłożenia przez wykonawcę inżynierowi, uważałoby się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.

Dowody: - umowa zawarta pomiędzy (...) a J. Z. z warunkami

ogólnymi kontraktu, warunkami szczególnymi kontraktu oraz kartą

gwarancyjną (k. 242-291).

W dniu 1 sierpnia 2011 roku powód zawarł z J. Z. umowę, na podstawie której przyjął do realizacji wykonanie i montaż stolarki PCV i aluminium systemu (...) w ramach termomodernizacji szpitala w G. (§ 1 umowy). Zgodnie z § 3 umowy wykonawca (powód) zobowiązał się zapewnić w czasie wykonywania prac niezbędne warunki BHP, zrealizować zadane przy użyciu materiałów własnych, posiadających atesty i dopuszczenia upoważnionych instytucji.

Dowód: - umowa zawarta pomiędzy powodem a J. Z. (k. 16-18),

- zeznania powoda (od godziny 00:38:18 do 00:45:23 rozprawy w dniu

4.11.2014 roku k. 320-321).

W dniu 12 sierpnia 2011 roku J. Z. sporządził pismo „wystąpienie wykonawcy Nr (...)” skierowane do Inżyniera Kontraktu, w którym zwrócił się o zatwierdzenie projektów umów z podwykonawcami, w tym umowy zawartej z powodem. J. Z. wskazał powoda jako podwykonawcę również we wniosku o zatwierdzenie materiałów/urządzeń.

W dniu 12 sierpnia 2012 roku odbyła się narada koordynacyjna, w której uczestniczyli J. Z., inspektor nadzoru, kierownik budowy G. Z. i reprezentujący pozwanego (...) Ł. D.. Na naradzie J. Z. przekazał pozwanemu (...) projekt umowy zawartej z powodem do zaakceptowania.

J. Z. zwrócił się do S. F. z wystąpieniem, w którym wskazał, że nie zostali zatwierdzeni podwykonawcy.

Dowody: - **wystąpienie wykonawcy z dnia 12.08.2011 roku (k. 28),**

- protokół narady koordynacyjnej nr (...) z listą obecności (k. 29-30),

- wniosek wykonawcy o zatwierdzenie materiałów/urządzeń (k. 42),

- zeznania świadka P. S. (1) (od godziny 00:44:12 do 00:47:26 rozprawy

w dniu 8.07.2014 roku – k. 230), Ł. D. (od godziny 01:21:59

do 01:24:03, od rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 233-234), C.

Z. (od godziny 01:43:18 do 01:46:27, od 01:49:36 do 01:50:50 ,od 01:54:40

do 01:56:05 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 235-237), S.

F. od godziny 00:07:05 do 00:24:31 rozprawy w dniu 4.11.2014 roku –

k. 318-319),

- zeznania powoda (od godziny 00:51:14 do 00:55:54, od 01:03:46 do 01:04:42

rozprawy w dniu 4.11.2014 roku k. 321 - 322),

- zeznania pozwanej (od godziny 01:17:30 do 01:25:37 rozprawy w dniu

4.11.2014 roku - k. 323 - 325).

Powód wykonał umowę zawartą z J. Z.. Powód wykonał stolarkę zgodnie z zestawieniem, a następnie jego dwóch pracowników dokonało jej montażu. Te czynności, stanowiły element wymiany starej stolarki na nową. Pracownik powoda brał udział w pomiarach otworów w celu ustalenia wymiarów stolarki do wyprodukowania. Pracownicy powoda nie demontowali starej stolarki okiennej ani drzwiowej. O ile zaszła konieczność końcowego dostosowania

otworu do montowanej stolarki, to z reguły czynności te wykonywali pracownicy J. Z.. W trakcie wykonywania prac pracownicy powoda ubrani byli w stroje z umieszczonym na nich logo firmy powoda (...). Logo firmy znajdowało się w również na samochodzie dowożących pracowników powoda. Pracownicy powoda byli widziani przez Ł. D., który pełnił na budowie rolę opiekuna inwestycji w imieniu pozwanego (...) oraz W. W..

Dowody: - dziennik budowy (k. 292-305);

- zeznania świadków G. C. (od godziny 00:21:57 do

00:28:20 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 228), P. S. (1) (od

godziny 00:30:40 do 00:35:08, od 00:35:20 do 00:43:33 rozprawy w dniu

8.07.2014 roku – k. 229-230), R. C. (od godziny 00:49:53 do

00:58:30 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 230-231), R. D.

(od godziny 01:00:41 do 01:08:48 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 231-

232), Ł. D. (od godziny 01:10:26 do 01:15:50, od 01:16:50

do 01:17:44 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 232-233), C. Z.

(od godziny 01:43:18 do 01:46:27, od 01:52:07 do 01:54:40 rozprawy w dniu

8.07.2014 roku – k. 235-237), S. F. od godziny 00:18:40 do

00:24:31 rozprawy w dniu 4.11.2014 roku – k. 318-319),

- zeznania powoda (od godziny 00:45:23 do godziny 00:51:14 rozprawy

w dniu 4.11.2014 roku k. 321),

- zeznania pozwanej (od godziny 01:25:37 do 01:42:13 rozprawy w dniu

4.11.2014 roku – k. 324-325).

W dniu 31 stycznia 2012 roku sporządzono dwa protokoły odbioru robót, w których stwierdzono terminowe i poprawne wykonanie robót polegających na montażu PCV i ALU na terenie szpitala w pomieszczeniach kotłowni, administracji, przychodni w budynku (...) – łóżkowym z łącznikiem, budynku anatomii i w magazynie środków łatwopalnych. Oba protokoły zostały podpisane przez J. Z..

W dniu 23 marca 2012 roku sporządzono protokół odbioru robót, w którym stwierdzono terminowe i poprawne wykonanie robót polegających na montażu stolarki PCV i ALU: przychodnia: okna 23 szt, administracja: okna PCV 5 szt., drzwi ALU – 1 szt, kuchnia/pralnia: okna PCV - 45 szt, drzwi PCV – 3 szt., drzwi ALU: 1 szt, budynek (...) – łóżkowy: okna PCV – 12 szt, budynek zabiegowy: okna PCV – 29 szt, budynek główny: okna PCV – 17 szt, magazyn środków łatwopalnych drzwi ALU – 3 szt, budynek anatomii: drzwi ALU – 6 szt, budynek portierni i agregatowni: drzwi ALU – 7 szt, okna ALU – 2 szt. Protokół został podpisany przez powoda i C. Z., syna J. Z..

W dniu 10 kwietnia 2012 roku prace wykonane przez powoda zostały poddane inwentaryzacji przez Zespół branży wymiany stolarki okiennej i drzwiowej powołany zarządzeniem Dyrektora (...) nr (...) z dnia 4.04.2012 roku. Z czynności sporządzono protokół, który został podpisany przez czterech spośród 7 członków komisji.

Dowody: - protokoły odbioru robót (k. 8, 10, 12),

- **protokół nr (...) z dnia 10.04.2012 roku wraz z upoważnieniami (k. 31-39),**
- **zarządzenie Dyrektora (...) nr (...) (k. 40-41),**
- **dziennik budowy nr (...) (k. 292-305),**
- **zeznania świadków P. S. (1) (od godziny 00:46:00 do 00:48:09**
rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 230), Ł. D. (od
godziny 01:16:50 do 01:17:44 rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 232-233),
C. Z. (od godziny 01:47:39 do 01:49:02, od 01:52:07 do 01:54:21
rozprawy w dniu 8.07.2014 roku – k. 236-237), S. F. od
godziny 00:25:31 do 00:34:25 rozprawy w dniu 4.11.2014 roku – k. 319-320),
- **zeznania powoda (od godziny 01:00:51 do 01:04:42 rozprawy w dniu**
4.11.2014 roku k. 322),
- **zeznania P. S. (2) za pozwanego (od godziny 01:08:51 do**
godziny 01:15:12 rozprawy z dnia 4.11.2014 roku – k. 322-323),

W dniu 31 stycznia 2012 roku powód wystawił J. Z. dwie faktury Vat: - o numerze (...) na kwotę 84.080,67 złotych tytułem produkcji i montażu stolarki PCV i ALU w pomieszczeniu kotłowni, pomieszczeniu administracji i pomieszczeniu przychodni z terminem płatności do dnia 14 lutego 2012 roku, - o numerze (...) na kwotę 37989,17 złotych tytułem produkcji i montażu stolarki PCV w magazynie środków łatwopalnych, budynku (...) - łożkowym z łącznikiem, produkcji i montażu stolarki PCV wraz z roletami zewnętrznymi w budynku Anatomii, z terminem płatności do dnia 1 marca 2012 roku. W dniu 23 marca 2012 roku powód wystawił pozwanemu fakturę o nr (...) na kwotę 162.337,27 złotych tytułem produkcji i montażu stolarki PCV i ALU w budynkach przychodni, administracyjnym, kuchni/pralni, 90-łożkowym, zabiegowym, głównym, anatomii, magazynie środków łatwopalnych, portierni i agregatowni, z terminem płatności do dnia 30 marca 2012 roku.

Dowody: - faktury Vat wystawione przez powoda J. Z. (k. 7, 9, 11).

Powód w dniu 23 listopada 2011 roku oświadczył Inżynierowi Kontraktu, że J. Z. nie posiada wobec niego wymagalnych zobowiązań i nie jest w posiadaniu faktur niewymagalnych. Powód w dniu 20 stycznia 2012 roku oświadczył Inżynierowi Kontraktu, że J. Z. nie posiada wobec niego na dzień 31 grudnia 2011 roku wymagalnych zobowiązań i (?) jest w posiadaniu faktur niewymagalnych.

Dowody: - oświadczenia powoda (k. 19-20).

Powód wezwał (...) do zapłaty 284.407,11 złotych tytułem wynagrodzenia za dostarczoną i zamontowaną stolarkę okienną i drzwiową w terminie 14 na wskazane konto w Banku Spółdzielczym w G.. Jako podstawę odpowiedzialności pozwanego (...) wskazał art. 647¹ k.c.

Dowód: - wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania (k. 13-14).

Pismem z dnia 22 marca 2012 roku Inżynier Kontraktu wezwał J. Z. do przedstawienia zgodnie z Klauzulą 4.4 Warunków Szczególnych Kontraktu pisemnego potwierdzenia podwykonawcy o braku wymagalnych zobowiązań lub oświadczenia podwykonawcy o wystawionych fakturach niewymagalnych. Wskazał, że w przypadku niedostarczenia

potwierdzenia ma prawo zatrzymać płatność należności wykonawcy oraz bieg terminu płatności faktury do czasu otrzymania potwierdzenia. Zobowiązania podwykonawców miały być załączone do rozliczenia miesięcznego wykonawcy oraz faktur. Wskazano, że powyższe dotyczy między innymi powoda.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2012 roku Inżynier Kontraktu wezwał powoda do złożenia oświadczenia potwierdzającego, że na dzień 31 marca 2012 roku J. Z. nie posiada wobec niego wymagalnych zobowiązań i jest w posiadaniu faktur niewymagalnych.

W piśmie z dnia 11 kwietnia 2012 roku skierowanym do Inżyniera Kontraktu powód oświadczył, że na dzień 31 marca 2012 roku J. Z. posiada wobec powoda wymagalne zobowiązania w kwocie 284.407,11 złotych.

Dowody: - korespondencja kierowana przez Inżyniera Kontraktu do J. Z.

(k. 15),

- oświadczenie powoda z dnia 11.04.2012 roku (k. 21-22),

- zeznania powoda (od godziny 00:55:54 do 01:00:51 rozprawy w dniu 4.11.2014 roku k. 322).

Pozwany (...) w G. zapłacił J. Z. i jego następcy prawnemu G. Z. kwotę 1.496.405,58 złotych.

Dowód: - zestawienie zobowiązań (...) (k. 145).

J. Z. zmarł w dniu 24 marca 2012 roku. Spadek po nim nabyła w całości z dobrodziejstwem inwentarza G. Z..

Dowody: - Akt Poświadczenia Dziedziczenia z dnia 4.04.2012 roku, Rep A nr

(...) (k. 26-27).

Pismem z dnia 3 kwietnia 2012 roku pozwana G. Z. zawiadomiła powoda o śmierci J. Z. oraz o podjęciu przez nią działalności na majątku jego przedsiębiorstwa. Wniosła o wyrażenie zgody na podjęcie spłaty zobowiązań po uregulowaniu spraw spadkowych.

Pismem doręczonym w dniu 29 sierpnia 2012 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 284.407,11 złotych wraz z odsetkami ustawowymi w terminie 7 dni na wskazany przez niego rachunek.

W dniu 15 października 2012 roku pozwana zapłaciła powodowi kwotę 7.966,24 złotych tytułem częściowej spłaty zadłużenia.

Dowody: - korespondencja prowadzona pomiędzy powodem a pozwaną (k. 23-24),

- wyciąg bankowy na dzień 15.10.2012 roku (k. 25).

W dniu 1 października 2012 roku Komornik Skarbowy Urzędu Skarbowego w G. Z. K., działając na zlecenie Sądu Rejonowego w Gryficach dokonała spisu inwentarza majątku spadkowego pozostałego po J. Z. zmarłym w dniu 24 marca 2012 roku. Z czynności spisu inwentarza Komornik skarbowy sporządził protokół, w którego treści wskazał, że stan czynny spadku wynosi 1.982.074,72 złotych, natomiast stan bierny stanowią zobowiązania wobec 38 podmiotów o łącznej wartości 2.298.078,69 złotych. W majątku biernym nie został uwzględniony podatek należny Skarbowi Państwa. Pozwana G. Z. zgłosiła udzieloną przez Bank Spółdzielczy w G. gwarancję o wartości 750.259,58 złotych oraz zobowiązanie sporne wobec M. O. w kwocie 2.142.200 złotych.

M. O. wniósł do Sądu Rejonowego w Gryficach skargę na czynności komornika sądowego polegającą na sporządzeniu spisu inwentarza. Postanowieniem z dnia 28 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy w Gryficach oddalił skargę M.

O.. Postanowieniem z dnia 17 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił zażalenie M. O. na postanowienie Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 28 lutego 2013 roku.

Dowód: - protokół spisu inwentarza z dnia 1.10.2012 roku (k. 65-73),

- wydruki ksiąg wieczystych o numerach (...),

(...), (...) (k. 90-124),

- pismo procesowe M. O. prowadzonej przez Sąd Okręgowy

w S. w sprawie pod sygn. akt I C 98/10 (k.125-136),

- postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. z dnia 3.10.2013

roku w sprawie (...)

- postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17.10.2013 roku w

sprawie prowadzonej pod sygn. akt II Cz 695/13 (k. 184-186).

Pozwana wniosła o zezwolenie złożenia do depozytu sądowego Sądu Rejonowego w Gryficach kwoty 73.884 złotych tytułem spłaty wierzytelności spornej M. O..

Dowód: - wniosek o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego (k. 74-78),

- pismo procesowe pozwanej w sprawie prowadzonej przed Sądem

Rejonowym w G. (k. 80-84).

Wniosek ten został prawomocnie oddalony.

Niesporne.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów pisemnych oraz zeznań świadków i przesłuchania stron. Dowody pisemne służyły ustaleniu treści umowy zawartej pomiędzy powodem a J. Z., treści korespondencji pomiędzy J. Z. a pozwanym ad.1) oraz pomiędzy powodem a pozwanym ad. 1), a to w celu ustalenia, czy ten pozwany posiadał wiedzę na temat pracy powoda oraz treści jego umowy z J. Z.. Protokół z narady koordynacyjnej z dnia 12 sierpnia 2011 roku również miał na celu ustalenie, czy pozwany ad 1) wiedział o podwykonawstwie powoda, w tym czy otrzymał lub mógł się zapoznać z umową pomiędzy powodem a J. Z.. Na ten temat zeznawali także przesłuchani świadkowie oraz strony.

W kontekście tych zagadnień do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, które dotyczyły określenia przedmiotu prac powoda oraz wiedzy pozwanego ad 1) o tych pracach, nie był przydatnym w sprawie dokument w postaci dziennika budowy. W sprawie nie było sporu co do wartości świadczenia powoda, ani co do tego, że powód wywiązał się z zobowiązania wynikającego z jego umowy z J. Z.. Dokument w postaci dziennika budowy wskazuje natomiast na to, że świadczenie powoda nie jest wyodrębnione w procesie remontowym (termomodernizacji) pozwanego Szpitala, bowiem mowa jest w zapisach dziennika budowy o zakresie prac w postaci wymianie stolarki starej na nową. Powód nie zajmował się tą wymianą, a jedynie wyprodukował a następnie zamontował nową stolarkę.

Dowody ze źródeł osobowych służyły także ustaleniu zakresu prac powoda na podstawie umowy z J. Z., w takim znaczeniu, że pozwoliło to dokonać kwalifikacji umowy zawartej przez powoda. Trzeba stwierdzić, że sama umowa wskazuje nie dość precyzyjnie, na czym polegać miał montaż zlecony powodowi przez J. Z., a w szczególności,

czy obejmował on również prace budowlane odnoszące się do konstrukcji ścian, w których miały być montowane dostarczone przez powoda okna i drzwi. Zeznania świadków były zróżnicowane jeśli idzie zwłaszcza o poziom ich wiedzy o szczegółach czynności powoda. W ich świetle, co jest także niesporne pomiędzy stronami, powód wyprodukował i dostarczył okna i drzwi według zamówienia. Co do zakresu prac obejmujących montaż stolarki wyprodukowanej przez powoda najobszerniejsze zeznanie złożył pracownik powoda P. S. (1). Zeznał on, że niekiedy trzeba było dostosowywać otwory, poprzez ich powiększenie, ale nie potrafił określić, w jakim zakresie prace te były wykonywane w ogóle, a ponadto stwierdził, że część z tych prac wykonywali pracownicy J. Z. (k. 229). Podobnie należy ocenić zeznanie świadka R. C. (k. 231). Świadek R. D., podobnie jak wymienieni wyżej świadkowie, pracownik powoda, zeznał, że czasem trzeba było podkuć w niektórych miejscach, a nadto stwierdził, że z reguły prace te były wykonywane przez pracowników J. Z. (k. 232). Również pracownicy J. Z. „obrabiali” otwór po montażu okna (k. 232).

Oceniając zbiorczo te zeznania należy stwierdzić, że nie stanowią one podstawy do przyjęcia, że zobowiązanie powoda wobec J. Z. obejmowało przygotowanie otworów do montażu okien. Sama liczba pracowników, których powód wysłał do montażu (2 osoby), wskazuje na to, że prace powoda nie wykraczały ponad montaż dostarczonej przez powoda stolarki do już przygotowanych otworów, nawet, gdy w niektórych z nich (w zakresie, którego powód w żaden sposób nie wykazał) trzeba było dokonać dopasowań. Sam powód zeznał, że przystosowanie otworów wykonywali jego pracownicy, natomiast stwierdził również, że jego obecność na budowie była sporadyczna (k. 320-321).

Nie można przyjąć, że świadczenie powoda obejmowało również prace budowlane także w kontekście zeznań świadka G. C.. Świadek ten, podobnie jak świadek P. S. (1), zeznał o ustalaniu i sprawdzaniu wymiarów otworów pod okna i drzwi, by uruchomić ich produkcję. Powyższe wskazuje, że w tym czasie otwory musiały być już przygotowane pod montaż. Z zeznań świadka P. S. (1) jasno wynika, że czynności sprawdzenia otworów pod montaż stolarki odbyły się zanim do montażu przystąpili pracownicy powoda, a nawet zanim powód przystąpił do produkcji stolarki.

W świetle powyższego nie można było dać wiary zeznaniu pozwanej G. Z. na temat charakteru świadczenia powoda. Nie może umknąć z pola widzenia Sądu fakt, że pozwana G. Z. miała w niniejszym postępowaniu interes w rozstrzygnięciu sprawy prowadzącym do obciążenia odpowiedzialnością wobec powoda w zakresie wynagrodzenia z umowy pomiędzy nim a J. Z., również pozwanego ad.1 - Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej. To oczywiście nie niweczy z góry wiarygodności tego dowodu, jednak podczas przesłuchania pozwanej wymowny był w przedstawionym kontekście fakt ewidentnej sprzeczności z prawdą twierdzenia pozwanej, że w budynku administracji powód poszerzał otwory drzwiowe. Na to stwierdzenie zareagował zeznający na tej samej rozprawie przedstawiciel pozwanego Szpitala, stwierdzając – co nie zostało zakwestionowane ani przez pozwaną G. Z., ani przez powoda – że w budynku administracji okna z założenia zajmowały całą powierzchnię ścian pomieszczeń, zatem nie było miejsca na poszerzanie i tak już pełnych otworów. Dodatkowo należy ponownie przywołać zeznania świadków będących pracownikami powoda, z których wynika, po pierwsze, że powód produkował stolarkę pod przygotowane i wymierzone otwory, a po drugie, że przystosowaniem tych otworów do montażu zajmował się przede wszystkim J. Z..

Osobną kategorię dowodów stanowią dokumenty wskazujące na stan czynny spadku po J. Z., objętego przez pozwaną G. Z.. Powyższe ma znaczenie w kontekście granic odpowiedzialności tej pozwanej, jako spadkobiercy J. Z., z tytułu umowy zawartej pomiędzy nim a powodem.

Ocena prawna.

Powód dochodził wynagrodzenia od pozwanych z tytułu umowy zawartej w dniu 1 sierpnia 2011 roku pomiędzy nim a J. Z.. Od pozwanej G. Z. jako od spadkobiercy zamawiającego w stosunku do powoda – J. Z., a od pozwanego (...) Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w G., na podstawie art. 647¹ k.c. Powyższe wskazuje, że powód upatrywał istnienia solidarnej odpowiedzialności pozwanych w regulacji odnoszącej się do umów o roboty budowlane, zawartych pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą (art. 647¹ § 2 i 5 k.c.).

W związku z powyższym należy zauważyć, że powód już w pozwie stwierdził, że jego roszczeniem objęte zostały: kwota 84.080,67 złotych za wyprodukowaną i zamontowaną stolarkę zgodnie z fakturą(...) (...), kwota 37.989,17 złotych

za wyprodukowaną i zamontowaną stolarkę zgodnie z fakturą (...) i kwota 162.337,27 złotych za wyprodukowaną i zamontowaną stolarkę zgodnie z fakturą (...), przy czym sumę tych kwot pomniejszył o wpłatę pozwanej G. Z. w kwocie 7.966,24 złotych. Powyższe wskazuje, że powód określił swoje świadczenia jako dostawę i montaż stolarki, a nie jako roboty budowlane. Jak widać, podstawa faktyczna powództwa wskazana w pozwie nie obejmuje świadczenia powoda w postaci przygotowania otworów do montażu stolarki.

Powołana przez powoda regulacja ustawowa o solidarnej odpowiedzialności inwestora oraz wykonawcy z tytułu wynagrodzenia należnego podwykonawcy na podstawie jego umowy z wykonawcą, dotyczy jedynie umów o roboty budowlane. Zacytowane wyżej wskazanie przez powoda jego świadczenia w stosunku do J. Z. nie wskazuje na świadczenie wykonawcy robót budowlanych. Przynajmniej na to, że on sam, jako wykonawca, postrzegał swoje zobowiązanie jako wykonanie robót budowlanych. Nie zmienia tej konstatacji okoliczność, że protokoły odbioru świadczeń powoda wskazują na odbiór robót budowlanych/remontowych. Odbiór należy do zamawiającego, toteż to zamawiającemu należy przypisać taką właśnie kwalifikację. Dodatkowo należy stwierdzić, że J. Z., będący zamawiającym w stosunku do powoda, był w zakresie inwestycji realizowanej przez pozwaną Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej wykonawcą robót budowlanych, toteż zrozumiałe jest, że odbierając prace od swoich kontrahentów stosował druk o przytoczonym wyżej nagłówku.

Jeszcze inne światło na identyfikację świadczenia powoda wobec J. Z. rzuca treść umowy pomiędzy nim a powodem. Umowa ta nie zawiera nazwy, natomiast zamówienie dotyczy wykonania i montażu stolarki PCV i aluminium systemu (...) w ramach termomodernizacji szpitala w G.. Wskazując więc inwestycję, której dotyczy zamówienie złożone powodowi, przedstawia przedmiot polegający na produkcji i montażu określonych przedmiotów według określonego systemu. Nie ma w umowie mowy o przygotowaniu otworów pod wyprodukowaną i dostarczoną przez powoda stolarkę. Nie ma też mowy o wymianie stolarki (starej na nową). Takie określenie przedmiotu umowy nie wskazuje, że świadczenie powoda miało być robotami budowlanymi, mimo że w umowie operuje się pojęciami: odbiór robót, zakres robót..

Rozróżnienie pomiędzy umową o roboty budowlane a umową o dzieło bądź inną podobną umową rezultatu, zawierającą niekiedy elementy sprzedaży, bywa problematyczne. Dzieje się tak zwłaszcza wówczas, gdy świadczenie wykonawcy należy do świadczeń o znacznym rozmiarze. Trzeba zauważyć, że ciężar udowodnienia, że zawarta umowa jest umową o roboty budowlane spoczywa na stronie, które tak twierdzi, polega zaś na tym, że strona ta powinna wykazać, że umowa zawiera cechy pozwalające na takie jej zakwalifikowanie. W razie niewykazania powyższego, prawidłowe jest uznanie, że strony łączy umowa o dzieło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2007 roku, I CSK 51/07).

Należy stwierdzić, że powód nie wykazał cech zawartej umowy z J. Z. wskazujących na to, że strony tej umowy zawarły umowę o roboty budowlane. Wprawdzie świadczenie powoda można zaliczyć do przedsięwzięcia większych rozmiarów, jednak nie towarzyszyło mu projektowanie (świadkowie powoda twierdzili, że mierzyli otwory, nie zaś, że stosowano rozwiązania projektowe), ani zinstytucjonalizowany nadzór (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 roku, II CSK 84/12). Nic takiego nie wynika z umowy pomiędzy powodem a J. Z.. Powód nie przedstawił też żadnych innych dowodów, z których by wynikało, że jego praca miała opierać się na określonym projekcie oraz miała być nadzorowana. Trzeba dodać, że ze względu na szczególny charakter przepisów rodzajowo wyodrębniających umowę o roboty budowlane, wszystkie jej składniki wymienione w art. 647 k.c. należy uznać za istotne (wyrok SN z dnia 6 października 2004 r., I CK 71/04 i wyrok SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1376/00).

Poza powyższym, powód nie wykazał też, o czym już była mowa, że wykonywał czynności ściśle budowlane, a więc wymianę elementów konstrukcji czy jej stałych elementów. W szczególności powód nie demontował starej stolarki, a jedynie dostarczył nową stolarkę do przygotowanych już i wymierzonych otworów oraz ją zamontował. Choćby nawet przyjąć, że powód montował także część parapetów, o czym jednak nie ma mowy w pozwie, a więc nie zostało to objęte podstawą faktyczną powództwa, to również ten zakres jest montażem konkretnego elementu, na stałe, do istniejącej i przygotowanej konstrukcji obiektu. Jest to takie samo działanie jak montaż stałych konstrukcji meblowych czy innych stałych urządzeń wyposażenia do istniejącego i przygotowanego pomieszczenia.

Większość, i to zdecydowana, świadczenia powoda za które domaga się wynagrodzenia w niniejszej sprawie, stanowi wytworzenie stolarki, która następnie została zamontowana w obiekcie pozwanego ad.1. Chodzi zarówno o rozmiar czynności i ich czas, jak i wartość czynności w postaci wytworzenia stolarki. Nie sposób uznać, że odpowiedzialnością pozwanego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej ma być na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. objęte wynagrodzenie za zakres (produkcja stolarki), który nie stanowi z całą pewnością robót budowlanych. Powód nie dokonał rozdzielenia wartości czynności montażu od czynności wyprodukowania stolarki, toteż nawet gdyby można było przyjąć, że wykonał on czynności obejmujące ingerencję w konstrukcję budowlaną w stopniu pozwalającym uznać ją za zmianę tej konstrukcji (do czego jednak, jak już była mowa, nie ma podstaw), to nie można byłoby na podstawie faktów przedstawionych przez powoda ustalić wartości tego zakresu, a wartości wynagrodzenia co do którego możliwe byłoby zastosowanie odpowiedzialności solidarnej inwestora na podstawie art. 647¹ § 5 k.c.

Prace wykonywane przez powoda, co oczywiste, nie miały charakteru budowy, czy montażu obiektu budowlanego. Nie stanowiły też integralnej i wyodrębnionej części takich robót. Wprawdzie powód był zobowiązany do montażu stolarki, którą miał wcześniej wykonać, jednak ów montaż był elementem wymiany stolarki, co dobitnie ilustrują wpisy do dziennika budowy. To przedsięwzięcie, w którym uczestniczył powód, właśnie wymiana starej stolarki na nową, z demontażem i montażem, było więc wyodrębnioną i integralną częścią, bez której obiekt nie mógłby funkcjonować zgodnie z założeniami. Powód jednak obejmował swoim świadczeniem jedynie część tego przedsięwzięcia. Trzeba dodać, część o nieokreślonym precyzyjnie zakresie (montaż). Warto w tym miejscu przywołać, głównie w celu ilustracji przeprowadzonego wyводу, rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie wykazu robót budowlanych w zamówieniach publicznych (Dz.U. z 7 12 2012 poz. 1372). W załączniku do tego rozporządzenia, stanowiącym wykaz robót budowlanych, uwzględnia się zakładanie stolarki budowlanej, do której zalicza się między innymi zakładanie niewytworzonych we własnym zakresie drzwi, okien oraz ościeżnic drzwiowych i okiennych, kuchni do zabudowy, klatek schodowych, wyposażenia sklepów itp. wykonanych z drewna lub innych materiałów. To wskazuje, że należy rozdzielić ten zakres od samego wytworzenia stolarki, które nie stanowi robót budowlanych.

Powyższe racje przemawiają za tym, że powód nie może skutecznie dochodzić solidarnej odpowiedzialności inwestora z tytułu umowy zawartej pomiędzy nim a J. Z., bowiem zgodnie z art. 647¹ § 5 k.c., będącym elementem regulacji wyjątkowej, określonej w poszczególnych przepisach art. 647¹ k.c., solidarna odpowiedzialność inwestora oraz wykonawcy wobec podwykonawcy dotyczy wyłącznie wynagrodzenia podwykonawcy za roboty budowlane, zaś w okolicznościach niniejszej sprawy i wobec niewykazania przez powoda cech zawartej przez niego z J. Z. umowy jako umowy o roboty budowlane, należy uznać, że roszczenie powoda obejmuje wynagrodzenie z tytułu umowy o dzieło (art. 627 k.c.).

Bez znaczenia zatem w niniejszej sprawie pozostaje to, że pozwanemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej powód został przedstawiony jako podwykonawca J. Z., o czym świadczą dokumenty w postaci protokołu z narady koordynacyjnej z dnia 12 sierpnia 2011, w którym wskazano, że inwestor otrzymał projekty trzech umów z podwykonawcami (nie było sporu pomiędzy stronami, że ta ilość podwykonawców obejmowała powoda), a także składane firmie pełniącej funkcje inżyniera kontraktu oświadczenia powoda w sprawie jego rozliczeń z J. Z.. Trzeba zaznaczyć, że inwestor nie sprzeciwiał się pracom powoda w postaci montażu dostarczonej stolarki.

W niniejszym procesie nie budziła sporu odpowiedzialność pozwanej G. Z., jako spadkobierczyni J. Z., w stosunku do powoda z tytułu wynagrodzenia na podstawie umowy z dnia 1 sierpnia 2011 roku. Również wysokość tego zobowiązania nie była sporna. Ponieważ w toku procesu pozwana zapłaciła powodowi kwotę 14.220,36 złotych a powód cofnął pozew w tym zakresie ze skutkiem prawnym, należało umorzyć postępowanie w tej części.

Co do pozostałej części żądanego wynagrodzenia powoda należało zasądzić jego wysokość, w kwocie 262.220,51 złotych od pozwanej G. Z. (punkt II) przy czym należało też stwierdzić, że pozwana G. Z. ma prawo powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności wobec powoda do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po zmarłym J. Z., na warunkach określonych w art. 1031 § 2 k.c. (punkt V), a powyższe znajduje podstawę w art. 319 k.p.c.

Obciążenie pozwanej G. Z. kosztami procesu wobec powoda zostało ograniczone do kwoty 5.000 złotych (punkt IV) z uwagi na okoliczności, do których zastosowanie znajdują przepisy art. 101 i 102 k.p.c. Stanowisko pozwanej G. Z. reprezentowane w niniejszej sprawie wskazywało na to, że ta pozwana nie uchylała się od odpowiedzialności wobec powoda. Świadczyła też o tym jej korespondencja z powodem przed procesem. Tym samym pozwana G. Z. nie dała powodu do wystąpienia wobec niej z powództwem w czasie, w którym pozew został wniesiony. Wolno sądzić, że gdyby do tego czasu rozstrzygnięte zostały sporne kwestie dotyczące zaspokojenia wierzycieli J. Z., to powód zostałby zaspokojony w takiej części, w jakiej pozwana i tak będzie odpowiadać z uwagi na ograniczenia wynikające z przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Trzeba też pamiętać, że pozwana musi respektować obowiązujące w takiej sytuacji reżimy zachowania odpowiedzialności spadkobiercy za długi spadkowe, czego powód nie kwestionował w niniejszej sprawie. Jedynie więc dlatego, że pozwana, nie dając powodu do wytoczenia przeciwko niej powództwa, przy pierwszej czynności nie uznała jednak pozwu, Sąd uznał za zasadne obciążenie jej kosztami procesu wobec powoda do wysokości wskazanej wyżej.

W świetle racji przedstawionych co do istoty sprawy należało oddalić powództwo w stosunku do pozwanego ad.1). Powyższe, zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. powoduje nałożenie na powoda zobowiązania do pokrycia kosztów tego pozwanego. Koszty te obejmują wynagrodzenie radcy prawnego stosownie do wartości przedmiotu sporu oraz koszt opłaty skarbowej od udzielonego temu radcy prawnemu pełnomocnictwa.